

Výuka náboženství ve školách

v souvislosti se změnami zákonů č. 561 a č. 563 a s následnými vyhláškami
stav k 6. červnu 2005

K 1. lednu 2005 nabyly účinnosti dva zákony, které se bezprostředně týkají výuky náboženství ve školách jako nepovinného předmětu. Jde o nový školský zákon č. 561/2004 a zákon o pedagogických pracovnících č. 563/2004. Výuky náboženství se týkají následující ustanovení:

1. Podmínky pro výuku náboženství na školách

Výuku náboženství na státních školách umožňuje církvi **zákon o náboženské svobodě č. 3/2002 Sb.**, § 7, odst. 1a, podle kterého může církev „vyučovat náboženství na státních školách podle zvláštního právního předpisu“, kterým je míněn školský zákon. Ten byl novelizován.

Školský zákon č. 561/2004 Sb. uvádí v §15 – odst. 2:

„V základních a středních školách zřizovaných státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí se vyučuje **náboženství jako nepovinný předmět**, pokud se k předmětu náboženství uskutečňovanému danou církví nebo náboženskou společností přihlásí ve školním roce **alespoň 7 žáků školy**. K vyučování náboženství lze spojovat žáky z několika ročníků jedné školy nebo více škol, nejvýše však do počtu 30 žáků ve třídě. Spojovat žáky z více škol k vyučování náboženství lze **na základě smlouvy** mezi příslušnými školami, která upraví rovněž úhradu nákladů spojených s tímto vyučováním.“

Smlouva mezi školami také řeší problém odpovědnosti za případnou škodu vzniklou žákem z jiné školy během vyučování náboženství.

Výuka náboženství

*(doplnění a upřesnění katechetického centra biskupství
královéhradeckého)*

je školním předmětem se stejným nárokem na systematickост a přesnost, kterému se těší ostatní předměty. Navazuje nebo také ne na rodinnou náboženskou výchovu. Tzn., že nepředpokládá u dětí víru.

Jejím smyslem a úkolem je:

- pronikání do oblasti kultury života dětí, pomáhat jim systematicky a kriticky si osvojovat křesťanské postoje a styl života
- pomáhat dětem nacházet vztah k poznatkům ostatních oborů ve světle evangelia
- poskytnout dítěti pomoc při hledání odpovědí na otázky po smyslu života a další existenciální otázky a tyto otázky v něm probouzet
- rozvíjet sociální vztahy na základě poznávání a osvojování si křesťanských hodnot (morální zásady vyplývají z nich)
- připravovat k přijetí víry, která dává perspektivu přesahující hranice pozemského života
- věřící děti motivovat k živému vztahu k Bohu a k aktivnímu křesťanskému životu v církvi

Výuku náboženství je zvlášť vhodné realizovat ve školách, kde je otevřena i žákům bez daru víry. Z důvodu překážek různého charakteru nebo z důvodu, že se výuky náboženství účastní pouze děti z věřících rodin, které mají zájem na jejich výchově ve víře, je vhodné realizovat

náboženské vzdělávání v rámci systematické katecheze dětí. Hlavním důvodem k tomuto řešení může být také snaha rozvíjet víru dětí a zároveň budovat společenství uvnitř farnosti s vazbou na farní společenství.

V případě, že je **ve skupině přihlášeno méně než 7 dětí**, ale je jich alespoň 5, **může škola požádat o výjimku zřizovatele školy**. Ten se tím zároveň zavazuje k doplacení rozdílu zvýšených výdajů škole. (výjimka podle par. 23, odst. 3, zákona č. 561/2004 Sb.)

Druhou možností při méně než 7 žácích je **jednat se školou o zřízení zájmového vzdělávání** (kroužku). Pokud k tomu získáte souhlas vedení školy, platí stejná pravidla jako u učitele nepovinného předmětu. Tzn. uzavřít se školou Dohodu o pracovní činnosti. Dohoda zaručuje pojištění učitele náboženství na odpovědnost za škodu.

V obou případech nepovinného předmětu či zájmového vzdělávání se vyžaduje odpovídající kvalifikace učitele náboženství (viz bod 3).

Pokud katecheta nemá odpovídající kvalifikaci učitele náboženství podle zákona č. 563/2004, par. 14, může se souhlasem školy zřídit na škole kroužek farnost, pak uzavírá se školou smlouvu o pronájmu, který může být jen symbolický (když s tím souhlasí zřizovatel školy). Odvolat se lze v případě potřeby na zákon č. 3/2002 o náboženské svobodě. Dohodu o pracovní činnosti pak s katechetou uzavírá farnost, k tomu je třeba zabezpečit pojištění katechety (způsob projednává Katechetické centrum).

Z důvodu pojistných událostí je nutné, aby děti, respektive jejich zákonní zástupci, podávali každý rok znovu písemnou přihlášku do hodin náboženství.